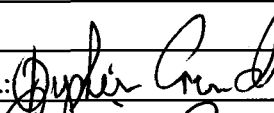

KI-notat nr.: 70/2010 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Neptun Settefisk AS/Reguleringer, vannuttak og fiskesperre i Auretjørnelva	
Fylke/kommune:	Nord-Trøndelag/Namsos	
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Sign.:
Saksbehandler:	Pernille D. Bruun	Sign.:
Dato:	30 JUN 2010	
Vår ref.:	NVE 200805206-21	
Sendes til:	Søker og alle som har uttalt seg til saken	

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org. nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Søknad om tillatelse til regulering av Ausvatnet, Sommerhustjønna og Auretjønna, vannuttak fra Ausvatnet og fiskesperre i Ausvatnet, Auretjørnelva i Namsos kommune, Nord-Trøndelag

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	4
Høring og distriktsbehandling	5
Søkers kommentar til høringsuttalelsene	9
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader	10
NVEs vurdering	14
NVEs konklusjon	21

Sammendrag

Søknaden fra Neptun Settefisk AS gjelder tillatelse etter § 8 i vannressursloven til vannuttak, reguleringer og fiskesperre i vassdraget Auretjørnelva i Namsos kommune i Nord-Trøndelag. Søknaden behandles i henhold til reglene i kap. 3 i samme lov. Tiltaksområdet drenerer til Røyklibotn i Namsos kommune.

Neptun Settefisk AS avdeling Botnan har en tillatelse fra Fiskeridirektoratet Region Trøndelag til en produksjon på 400 000 sjødyktig settefisk. Selskapet har søkt om en økning av tillatelsen til 2, 5 mill. sjødyktig settefisk.

Dagens vannuttak skjer fra Ausvatnet. Neptun Settefisk AS har en avtale med grunneierne om at Ausvatnet kan reguleres med 2,5 m, fordelt på 0,5 m heving av vannstanden og inntil 2 m senking i forhold til normal vannstanden. Gjennomsnittlig vannforbruk over året før det ble lagt nye rør var ca. 67 l/s.

Økning i produksjonen av fisk fører til at gjennomsnittlig vannforbruk i settefiskanlegget øker til 179 l/s. Maksimalt vannforbruk er beregnet til 313 l/s.

Det søkes om en regulering av Ausvatnet med 2,5 m, i form av 0,5 m heving og 2,0 m senking av vannstanden. Det søkes om en regulering av Sommerhustjønnna på 1,5 m ved 1 m heving og 0,5 m senking av vannstanden og en regulering av Auretjønnna på 1 m ved 0,5 m heving og 0,5 m senking.

Det foreslås å slippe en minstevannføring på 50 l/s fra Ausvatnet, 16 l/s fra Sommerhustjønnna og 10 l/s fra Auretjønnna.

Det søkes om å få opprettholde eksisterende fiskesperre i utløpet av Ausvatnet. Dette for å hindre oppgang av anadrom laksefisk i vannkilden. Eksisterende fiskesperre ble etablert i 1989 uten tillatelse fra myndighetene.

Neptun Settefisk AS planlegger å bygge dammer i alle de tre omsøkte magasinene. Det er lagt flere rør fra Ausvatnet til settefiskanlegget. Det planlegges ikke nye permanente veier. Det vil bli behov for en midlertidig transportvei fra eksisterende skogsbilvei til Auretjønnna.

Namsos kommune anbefaler at Neptun Settefisk AS får tillatelse som omsøkt til reguleringene. Kommunen mener at vannstanden i Ausvatnet og Auretjønnna må holdes stabil i hekkeperioden for storlom. Kommunen har ikke uttalt seg om fiskesperren.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag skriver i brev av 11.11.2009 at det ikke kan gis tillatelse til regulering av Auretjønnna. Begrunnelsen er områdets urørthet og sannsynligheten for hekking av storlom. Fylkesmannen mener videre at av hensyn til bestanden av ørret må fiskesperren i utløpet av Ausvatnet fjernes. Fylkesmannen skriver videre at av hensyn til storlom og faren for erosjon må reguleringen av Ausvatnet begrenses til 1,5 m. Vannstanden må holdes stabil i hekkeperioden for storlom. I Sommerhustjønnna må reguleringen begrenses til 1 m. Dette av hensyn til viktig naturtype langs deler av vannet. Fylkesmannen skriver at det må slippes en minstevannføring på minimum 50 l/s fra Ausvatnet og på minimum 16 l/s fra Sommerhustjønnna.

Reindriftforvaltningen Nord-Trøndelag mener at det ut fra omfanget av utbyggingen er lite trolig at reindriftsinteressene i området blir vesentlig negativt berørt av tiltaket. Reindriftforvaltningen mener at det må gis mulighet til å komme tilbake til forebyggende eller avbøtende tiltak dersom usikker is blir et problem.

Omsøkte reguleringer vil gi settefiskanlegget en sikker vannforsyning også i perioder med lite naturlig tilsig. Arbeidsplassene ved anlegget opprettholdes.

Regulering av Sommerhustjønnna og Auretjønnna og redusert vannføring i vassdraget nedstrøms disse vil redusere inngrepsfrie naturområder, både i sone 2 og 1. Regulering av Auretjønnna vil kunne få konsekvenser for storlom. I Ausvatnet er storlom allerede påvirket av reguleringen, men en stabilisering av vannstanden i hekkeperioden vil kunne bedre forholdene for arten. Regulering av Ausvatnet som omsøkt vil kunne føre til erosjon i reguleringssonen. Fortsatt opprettholdelse av fiskesperren vil forsinke, ev. hindre, reetablering av en stedegen bestand av sjøørret. I Sommerhustjønnna vil områder med taker kunne bli negativt påvirket av en regulering.

NVE mener at nytteverdien ved regulering av Auretjønnna er begrenset da magasinvolumet er lite. Samtidig er det flere allmenne interesser knyttet til vatnet, og disse vil bli berørt ved en regulering som omsøkt. Ausvatnet og Sommerhustjønnna har etter vår oppfatning ikke samme verdi som Auretjønnna, og allmenne interesser kan etter vårt syn på en god måte ivaretas ved fastsettelse av vilkår i en konsesjon. Et økt magasinvolum vil gi Neptun settefisk AS en sikrere vanntilgang, og ev. kunne gi

mulighet for en viss utvidelse av produksjonen. Det bør likevel fra bedriftens side vurderes vannbesparende tiltak som sikrer driften i settefiskanlegget også i tørre perioder.

NVE er på generelt grunnlag skeptisk til opprettholdelse av fiskesperrer etter at det ikke lenger er krav om slike tiltak fra mattilsynets side for settefiskanlegg med vanninntak på anadrome strekninger. NVE har tidligere gitt tillatelser til fiskesperrer, men satt tidsbegrensning for tillatelsene grunnet ev. fremtidige nye regler eller teknologiutvikling. Når det nå ikke lenger er krav om fysisk stenging av anadrome vassdrag nedenfor vanninntaket, men kun krav om at vatnet skal være smittefritt ved innføring i anlegget, har NVE i en del tilfeller satt krav om at fiskesperrer skal fjernes når tidsbegrensede tillatelser går ut. Etter vårt syn er det ikke grunnlag for å fravike en slik praksis for dette anlegget. Det er i så måte ikke av betydning at fiskesperren ikke er tidsbegrenset da den er oppført uten tillatelse tidligere. Fjerning av fiskesperre vil, sammen med krav om minstevannføring, kunne bidra til at vassdraget igjen får en viss verdi for sjøørretbestanden lokalt og regionalt.

Etter en helhetlig vurdering er NVE kommet frem til at fordelene ved regulering av Ausvatnet og Sommerhustjønnen samt økt maksimalt og gjennomsnittlig vannuttak fra Ausvatnet er større enn skader og ulemper for allmenne interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Neptun Settefisk AS tillatelse etter vannressursloven til regulering av Ausvatnet og Sommerhustjønnen og til vannuttak fra Ausvatnet. Reguleringshøyden i Sommerhustjønnen begrenses noe i forhold til omsøkt. Tillatelsen blir gitt på nærmere fastsatte vilkår.

NVE mener at en regulering av Auretjønnen og opprettholdelse av fiskesperren medfører ulemper av betydning for allmenne interesser. Fordelene ved det omsøkte tiltaket oppveier ikke ulempene, og kravet i § 25 i vannressursloven er etter vår mening ikke oppfylt. Fiskesperren må fjernes innen 3 år etter at konsesjonen er gitt, ev. etter at klage er avgjort.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Neptun Settefisk AS datert 15.04.2009:

"Neptun Settefisk AS ønsker å øke vannuttaket i Auretjørnelva i Namsos kommune i Nord-Trøndelag fylke og søker herved om følgende tillatelser:

Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- å regulere Auretjønnen mellom LRV på kote 183,5 og HRV på kote 184,5
- å regulere Sommertjønnen mellom LRV på kote 72,5 og HRV på kote 74
- å regulere Ausvatnet mellom LRV på kote 21 og HRV på kote 23,5
- opprettholde eksisterende fiskesperre i elv nedstrøms Ausvatnet"

Hoveddata for Neptun Settefisk AS avdeling Botnan

Neptun Settefisk AS, avdeling Botnan, hoveddata		
TILSIG		
Nedbørfelt	km ²	12,5
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	16,6
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	42
Middelvannføring	l/s	525
Settefiskanlegget		
Inntak	moh.	23
Avløp	moh.	3
Gjennomsnittlig vannuttak	l/s	179
Maksimalt vannuttak	l/s	313
Ausvatnet		
Magasinvolum	mill. m ³	1 026 000
HRV	moh.	23,5
NRV	moh.	23
LRV	Moh	21
Alminnelig lavvannføring	l/s	50
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	50
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	56
Sommerhustjønnen		
Magasinvolum	mill. m ³	576 000
HRV	Moh	74
NRV	Moh	73
LRV	Moh	72,5
Alminnelig lavvannføring	l/s	16
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	16
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	18

Fortsettelse hoveddata for Neptun Settefisk AS avdeling Botnan:

Auretjønna		
Magasinvolument	Mill.m3	339 000
HRV	Moh	184,5
NRV	Moh	184
LRV	Moh	183,5
Alminnelig lavvannføring	l/s	10
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	10
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	11
ØKONOMI		
Utbyggingskostnad	mill.kr	1,86

Høring og distriktsbehandling

NVE har mottatt følgende høringsuttalelser til søknaden:

Namsos kommune har i møte i Namsos Drift den 26.08.2009 vedtatt følgende:

"I samsvar med sak KST 0036/03 og KST 63/01, anbefaler Drift i Namsos kommune at Neptun Settefisk AS:

Får konsesjon for produksjon på 2,5 mill. smolt på lokalitetene Røyklibotn, som beskrevet i søknad av 22.04.08. Det settes følgende vilkår:

Tiltaket som er på tvers av kommunestyrets holdning i vedtatte arealdel, må ikke føre til negativ påvirkning av villaksbestanden i Namsenvassdraget. Namsos kommune har i slike saker et forvaltningsansvar for Namsenlaksen på vegne av mange brukere.

Resipienten må ikke belastes utover sin bæreevne.

Får tillatelse til regulering Auretjønna mellom kote 183,5 og 184,5, Sommerhustjønna mellom kote 72,5 og 74 og Ausvatnet mellom kote 21 og 23,5 som beskrevet i søknaden av 15.04.09. Av hensyn til storlom skal det settes vilkår som sikrer at vannstanden i Ausvatnet og Auretjønna holdes på et stabilt nivå i hekkeperioden april-juni.

Vedtaket er fattet med hjemmel i delegasjonsreglementet for Drift i Namsos kommune, pkt. 3.1 jfr delegasjon til rådmannen pkt. 1.2.30 og Plan- og Bygningslovens § 9-1, Oppdrettslovens § 8 og Vannressursloven kap. 3, jfr. § 8. "

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag skriver i brev av 11.11.2009 følgende:

"Viser til oversendelse av Deres brev mottatt her 09.09.09 vedrørende vurdering av konsesjonsplikt for uttak av vatn til settefiskproduksjon for Neptun Settefisk AS.

Det ble gjennomført befarung i området 30.09.09 med deltagere fra Neptun Settefisk, Namsos kommune, grunneiere, NVE og Fylkesmannen.

Bakgrunn

Neptun Settefisk AS søker om tillatelse etter vannressursloven (VL) til reguleringer og vannuttak fra Ausvatnet, Sommerhustjønna og Auretjørnelva i Namsos kommune. Det søkes også om opprettholdelse av fiskesperre i utløpet av Ausvatnet.

Prosjektet omfatter regulering av Ausvatnet på 2,5 m mellom kote 21,0 og 23,5, Sommerhustjønnen 1,5m mellom kote 72,5 og 74,0 og Auretjønnen på 1,0 m mellom kote 183,5 og 184,5. Maksimalt vannforbruk i settefiskanlegget er beregnet til 313 l/s.

Søknaden skal behandles etter reglene i kap. 3 i VL og gjelder tillatelse etter VL's § 8.

NVE har i den sammenheng bedt Fylkesmannen om en vurdering av hvilke skader og ulemper vannuttaket har for miljøinteresser/allmenne interesser i vassdraget og om dette medfører at uttaket er konsesjonspliktig. I tillegg ber NVE om en vurdering av prosjektet i forhold til Lakse- og inlandsfiskloven og Forurensingsloven.

I tilknytning til framlagte søknad er det utarbeidet en miljøundersøkelse av Allskog:

"Økt vannuttak i forbindelse med settefiskanlegg, Botnan, Namsos Kommune. Virkninger på biologisk mangfold". Rapport 2008: ALLSKOG 08-05.

Fylkesmannens vurdering

Framlagte konsesjonssøknad innebærer en omfattende plan med vannstandsreguleringer av til sammen 3 vatn i Ausvassdraget.

De største negative konsekvensene vil være knytta til en regulering av Auretjønnen, både pga. INON-bortfall, endringer av et tilnærma urørt landskapsbilde og vassdragsmiljø, samt negative konsekvenser for et sannsynlig hekkeområde for storlom.

Fuglefauna

Framlagte miljørapport viser at ca 25 arter ble registrert under befaringen, herunder Storlom. De fleste andre er vanlige spurvefugler i distriktet. Av mindre vanlige arter for området i tillegg til Storlom kan nevnes toppmeis, svartspett, steinskvett, jerpe, og dvergalk.

Fylkesmannen vil i denne sammenheng påpeke en betydelig svakhet ved miljøundersøkelsen ved at de ornitologiske registreringene kun er gjennomført som dagsbefaring (1 dagsverk) og utført så sent i sommersesongen (28-29. august) at ikke alle aktuelle arter lar seg registrere, enten fordi de allerede har trukket ut av området etter avsluttet hekkesesong, eller at sang- og reiraktivitet har opphørt.

Av utpreget vanntilknyttede arter ble et par av rødlistearten storlom observert i Ausvatnet. Videre vurderes Auretjønnen å være en velegna hekkelokalitet for storlom. Arten er observert her tidligere, men ble ikke påvist under befaring tilknyttet miljørapporten. Ausvatnet framstår som et svært gunstig hekkeområde for lom med flere holmer og skjær og er et område med relativt lite menneskelig aktivitet.

For storlom er Ausvatnet negativt påvirket gjennom tidligere reguleringer og at området i sommerhalvåret ofte brukes i forbindelse med fiske og friluftsliv. Det er kun en holme i dette vannet, og det er trolig denne som tidligere er benyttet som hekkeplass. Holmen ligger nært en hyppig benyttet hytte og gapahuk i østenden av vannet, noe som trolig har medført forstyrrelser og mislykka hekkeforsøk.

Fisk

Fiskeundersøkelser utført av Allskog i de 4 berørte vatna viste at alle hadde en relativt tallrik bestand av småfallen ørret. Ausvatnet og Sommerhustjønnen hadde også bestander av røye.

Det er tidligere konstatert at Ausvasselva har en anadrom strekning på ca 350 m mellom sjøen og Ausvatnet. Vassdraget hadde tidligere en liten bestand av sjøaure, sporadisk også smålaks. Fiskesperre ble bygget i Ausvasselva i 1987 uten tillatelse fra myndighetene. Fylkesmannen ble

kjent med byggingen i 1989 og klaget på inngrepet i brev av 16/8-89. Fiskesperra står fortsatt og vi regner den stedegne sjøaurebestand som tapt. Ausvasselva har årlig vært tørrlagt i lange perioder pga reguleringen til settefiskproduksjon.

Ved prøvefiske med el. fiskeapparat i 1992 ble det påvist ungfisk av aure og oppdrettslaks. Også senere er det påvist laksunger med oppdrettskarakter i Ausvasselva, senest i 2008.

Nedtappingen av Ausvatnet har i perioder vært så stor at dette har medført utrasinger av strandbredden, Dette er både svært skjemmende og negativt for den lokale fiskebestand.

Vannressurloven forutsetter vannets frie løp (jf.§7). Kunstige hindringer (eks.fiskesperre) skal ikke forekomme uten etter særskilt tillatelse (konsesjon). Sjøl om stedegen sjøaurebestand regnes som tapt, tilrås at fiskesperra i Ausvasselva fjernes og minstevassføring pålegges. Det finnes i dag tekniske muligheter for resirkulering for å skaffe nok vatn til økt fiskeproduksjon og muligheter for vannrensing for å tilfredsstillere de krav Mattilsynets stiller.

Rødlistearter

Som nevnt er Ausvatnet registrert som yngleområde for storlom. 2 individer ble observert i forbindelse med miljøundersøkelsen. Det er også kjent at arten har hekket i Auretjønna. Storlom har status VU, sårbar, på den norske rødlista.

Miljørapporten viser videre til lavarten gubbeskjegg (Alectoria sarmentosa- status NT- nær truet) registrert i gammel granskog ved vatna. Det er imidlertid lite sannsynlig at omsøkte planer medfører særlige konsekvenser for disse lavforekomstene.

INON-bortfall

En regulering av Auretjønna vil medføre et betydelig bortfall av inngrepsfrie naturområder (INON) på nærmere 5 km², hhv. 3,1 km² i sone 2 (1-3 km fra teknisk inngrep) og 0,8 km² i sone 1 (2-5 km fra teknisk inngrep).

En regulering av Sommerhustjønna vil også påvirke INON sone 2, men i mye mindre grad (0,6 km²) enn ved regulering av Auretjønna.

Landskap

Landskapet rundt tre av vatna er prega av menneskelig aktivitet. Landskapet ved Auretjønna fremstår imidlertid som et naturskjønt område, relativt lite påvirket av menneskelig aktivitet.

En regulering av Auretjønna vil påvirke dette landskapsbildet negativt. I tillegg vil regulering medføre negative miljøkonsekvenser som omtalt under Fuglefauna og INON-bortfall.

På enkelte strekninger ved Sommerhustjønna er det forekomster av takrør som danner et fint naturelement i landskapsbildet. Slike takrørbelter er erfaringsmessig også viktige hekke- og leveområder for vannfugler. For å opprettholde dette takrørbeltet, er det viktig å unngå for stor regulering av Sommerhustjønna. Vi tilrås at en regulering settes til maks 1 m (+/- 0,5m).

Forurensing

Dersom regulerings høyden holdes innenfor de grenser vi tilrås i konklusjonen nedenfor, er det lite trolig at forurensingsmessige forhold blir vesentlig berørt av regulering og vannuttak og Fylkesmannen har derfor ingen merknader etter Forurensingsloven.

Avbøtende tiltak

Av hensyn til rødlistearten storlom, INON-bortfall og landskapsbilde tilrås Fylkesmannen sterkt at Auretjønna tas ut av reguleringsplanene. Videre tilrås av hensyn til storlom, at også vannstanden i Ausvatnet forsøkes holdt på et stabilt nivå i perioden mai-juni (hekkeperiode).

Anleggsarbeid bør legges utenom hekketiden. Også andre aktiviteter tilknyttet Ausvatnet bør ideelt sett unngås i storlomens hekketid.

Konklusjon

Etter fylkesmannens vurdering vil framlagte planer berøre allmenne interesser i vesentlig grad og vil derfor være konsesjonspliktig etter Vannressursloven 8.

Fylkesmannen mener at framlagte planer vil medføre betydelige negative miljøkonsekvenser.

Ved eventuell konsesjon mener Fylkesmannen på denne bakgrunn at:

- *det ikke kan gis tillatelse til regulering av Auretjønna*

videre at det settes krav om:

- *regulering av Ausvatnet på maks. 1,5 m (+1,0m / -0,5 m)*
- *regulering av Sommerhustjønna på maks. 1,0 m (+/- 0,5 m)*
- *minstevassføring fra Ausvatnet lik alminnelig lavvannføring, minimum 50 l/s*
- *minstevassføring fra Sommerhustjønna lik alminnelig lavvannføring, minimum 16 l/s*
- *fiskesperre i utløpet av Ausvatnet fjernes”*

Reindriftsforvaltningen Nord-Trøndelag skriver i brev av 05.10.2009 følgende:

”Viser til brev fra NVE, datert 08.09.09, vedrørende høring av konsesjonssøknad for Neptun Settefisk AS i Botnan i Namsos kommune.

Det aktuelle området er vinterbeiteområde for en siida i Vestre Namdal reinbeitedistrikt. I tillegg kan de nordligste delene av vassdraget også brukes som kalvingsland i enkelte år.

Ut fra omfanget av utbyggingene kan ikke reindriftsagronomen se at reindriftsinteressene blir vesentlig negativt berørt av tiltaket. Det må imidlertid påpekes at enhver regulering av vann innenfor reinbeiteområder kan få uheldige konsekvenser som en ikke har full oversikt over på planstadiet. I dette tilfellet kan usikker is som følge av regulering av de ulike vannene i vassdraget være et slikt forhold, særlig vil dette gjelde for Auretjønna. Usikker is vil kunne føre til at rein som normalt trekker over vannene blir hindret i dette og i verste fall vil kunne drukne. Dersom dette viser seg å bli et problem innenfor det aktuelle vassdraget, må det gis muligheter til å komme tilbake med en diskusjon om eventuelle forebyggende eller avbøtende tiltak.

Ut over dette har ikke reindriftsagronomen noen merknader til konsesjonssøknaden.”

Søkers kommentar til høringsuttalelsene

Søker har i epost av 14.01.2010 kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik:

"1. Namsos kommune

Vedtaket fra kommunen tas til etterretning. Det vil være mulig å holde stabil vannstand i hekkeperioden for storlom.

2. Reindriftsforvaltningen Nord-Trøndelag

Reindriftsforvaltningen peker på muligheten for usikker is i perioder på vinteren. Tiltakshaver gjør oppmerksom på at det er svært lave reguleringshøyder som omsøkes og at reguleringshøydene også kan opptre uten aktiv regulering.

3. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

Fuglefauna

Fylkesmannen mener at Auretjønna ikke kan reguleres p.g.a. mulig hekking av Storlom samt at regulering vil gi reduksjon av INON-områder. Tiltakshaver påpeker at det planlagte inngrepet er svært beskjedent og at regulering på +/- 0,5 m ikke bør forringe naturverdiene i vatnet. Det vil være fullt mulig å holde stabil vannstand i hekketiden for storlom.

Fisk

Fylkesmannen krever fiskesperra i Ausvasselva fjernet. Denne fiskesperra ble bygget i 1987 for å sikre mot smitte til fiskeanlegget fra anadrom fiskevandring. Forut for dette stod det en fløterdam på samme sted. Denne har eksistert i min. 60 år. Mattilsynet stiller krav om sikring mot smitte. Tiltakshaver anser fiskesperra som en sikkerhet for fiskeanlegget. Uten denne ville det være sannsynlig med en større vannbehandlingsløsning på alt ferskvann inn til fiskeanlegget. Dette ville innebære et vannfilter etterfulgt av UV-behandling. Dette utstyret må bygges som dublering dvs. at utstyr monteres i to parallelle løp slik at fiskeanlegget kan opereres under service etc. Sett i et større perspektiv med dagens teknologi og økonomiske konsekvenser ser vi en slik investering lite bærekraftig i forhold til de biologiske fordeler. Vi estimerer en kostnad her på minimum NOK 2 mill + mva. Eventuelle bygningstekniske løsninger vil komme i tillegg. Neptun Settefisk vil vurdere dette framover i tid og evaluere innen en fem års periode og se på nye teknologiske og naturvennlige løsninger.

Landskap

Fylkesmannen mener at av landskapsmessige hensyn bør Sommerhustjønna reguleres med maks +/- 0,5m. Tiltakshaver har ingen kommentar til dette. Avtalen med grunneier inneholder disse reguleringene, maks 1 meter opp og maks 0,5 meter ned.

Minstevannføring

Tiltakshaver har ikke kommentarer til de foreslåtte verdiene på 50 l/s fra Ausvatnet og 16 l/s fra Sommerhustjønna.

Oppsummering, forslag til avbøtende tiltak

Tiltakshaver registrerer at det er relativt få høringsuttalelser og de fleste er positive til utbygging. Kun Fylkesmannen har negative kommentarer.

Avbøtende tiltak

Minstevannføring

Tiltakshaver har ikke kommentarer til de foreslåtte verdiene på 50 l/s fra Ausvatnet og 16 l/s fra Sommerhustjønnna.

Vedr. storlom:

Det er mulig å holde stabil vannstand i hekketiden.”

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader

Om søker

Søker er Neptun Settefisk AS. Selskapet eier to settefiskanlegg, ett i Survika på Otterøya og ett i Røyklibotn. Samlet sysselsetting ved anlegget tilsvarer tre årsverk.

Om søknaden

Neptun Settefisk AS avdeling Botnan har en tillatelse fra Fiskeridirektoratet til en produksjon på 400 000 sjødyktig settefisk. Selskapet har søkt om en økning av tillatelsen til 2,5 mill. sjødyktig settefisk. Økt produksjon medfører et økt vannbehov som planlegges dekket fra vassdraget Auretjørnelva og ved installering av vannbesparende tiltak.

NVE skriver i brev av 21.01.2008 at legging av nytt rør fra Ausvatnet og ned til settefiskanlegget ikke trenger behandling etter § 8 i vannressursloven, forutsatt at ikke skal tas ut mer vann. Denne forutsetningen ble imidlertid ikke fulgt opp og innkalling av vannuttaket til konsesjonsbehandling i medhold av vannressursloven § 66 ble en direkte konsekvens, jf. brev fra NVE av 25.09.2008.

Neptun settefisk AS søker nå om å opprettholde en regulering av Ausvatnet med 2,5 m, men slik at vatnet reguleres opp med 0,5 m. Videre søker selskapet om å regulere Sommerhustjønnna med 1,5 m og Auretjønnna med 1 m. Videre søker selskapet om å øke maksimalt vannuttak til 313 l/s. Gjennomsnittlig vannuttak skal være på 179 l/s.

Det søkes om tillatelse til opprettholdelse av eksisterende fiskesperre i utløpet av Ausvatnet.

Det er foreslått slipp av minstevannføring fra alle vatna som planlegges regulert.

Beskrivelse av området

Ausvatnet ligger på kote 23. Elvestrekningen mellom Ausvatnet og sjøen er ca. 320 m lang. Området rundt Ausvatnet domineres av granskog. Det foregår noe hogst i området, og det ligger noen få hytter ved vannet.

Ovenfor Ausvatnet ligger Ausvasstjønnna på kote 32, og videre oppover ligger Sommerhustjønnna på kote 73. Det ligger to hytter ved Sommerhustjønnna. Området rundt domineres av granskog.

Auretjønnna ligger på kote 184. Her er det lite spor av menneskelig aktivitet. Området rundt Auretjønnna bærer preg av uberørt natur, med mange viker og halvøyer og urørt skog. Det er to hytter ved Auretjønnna.

Eksisterende inngrep i vassdraget

Utløpet av Ausvatnet er preget av fysiske inngrep. Det er en fiskesperre i utløpet. Ausvatnet reguleres med inntil 2,5 m og er vannkilde til settefiskanlegget.

Ausvatnet har vært regulert siden settefiskanlegget ble etablert i 1985. Reguleringen skjer i henhold til en avtale mellom grunneiere og Neptun Settefisk AS og er ikke behandlet av NVE. Den anses like fullt som en lovlig regulering på lik linje med mange andre reguleringer som ble etablert på et tidlig stadium i utviklingen av settefisknæringen. Avtalen tillater en regulering på 2,5 m. Det er foretatt inngrep ved utløpet av vannet. Det er lagt rør fra Ausvatnet ned til anlegget i flere omganger. I dag ligger det fire rør inn i vatnet, mens det går tre rør videre ned til settefiskanlegget. Rørene har dimensjon 315 og 500 mm.

Fiskesperren i utløpet av Ausvatnet ble bygget i 1989. Før det var det en fløtningsdam i utløpet.

Høsten 2008 søkte Neptun Settefisk AS om tillatelse til å tappe ned Sommerhustjønnna med en meter grunnet lite tilsig. De fikk en tidsbegrenset tillatelse til dette, men ble pålagt å rette et ulovlig inngrep i utløpet av Sommerhustjønnna som var gjort for å lette tappingen av vatnet. Retting ble gjennomført. Bortsett fra dette inngrepet og et par hytter er Sommerhustjønnna og området rundt uberørt.

Auretjønnna og området rundt er bortsett fra et par hytter helt uberørt.

Området langs deler av rørtraseen og ved utløpet av Ausvatnet bærer preg av uavsluttet anleggsarbeid.

Teknisk plan

Reguleringer, inntak og rørgate

I Ausvatnet planlegges det for en reguleringshøyde lik den eksisterende, dvs. totalt 2,5 m. Endringen her består i at vannstanden skal heves 0,5 m. Nedre grense blir hevet tilsvarende. Sommerhustjønnna planlegges regulert med 1,5 m, fordelt på 1 m heving og 0,5 m senking av vannstanden. Auretjønnna planlegges regulert med 1 m, fordelt på 0,5 m heving og 0,5 m senking av vannstanden. Auretjønnna er tenkt å være en reservevannkilde.

Neptun Settefisk AS planlegger å bygge en dam i utløpet av Ausvatnet for heving av vannspeilet tilsvarende omsøkte reguleringshøyde. Tilsvarende planlegges også i Sommerhustjønnna og Auretjønnna.

Inntaket blir som nå i Ausvatnet. Det ligger fire rør inn i vatnet. Det gamle inntaket består av to PE-rør med dimensjon 315 mm. Rørene samles i en kum og herfra går det ett rør med dimensjon 315 mm ned til anlegget. Dette er tenkt som reserve. Det nye inntaket består av to PE-rør med dimensjon 500 mm lagt på forskjellige høyder i vannsøylen. Dette gir mulighet til å ta inn vann med forskjellig temperatur. Rørene samles i en kum og herfra går det to rør med dimensjoner på henholdsvis 315 mm og 500 mm.

Fiskesperren

Fiskesperren ble bygget i 1989 for å hindre oppgang av anadrom laksefisk i vannkilden. Før hadde det vært en fløtningsdam på samme sted.

Veier

Det går vei til utløpet av Ausvatnet. Utløpet av Sommerhustjønnna ligger nært eksisterende skogsbilvei. Det vil bli behov å bygge en kort veistrekning fra eksisterende skogsbilvei til utløpet av Sommerhustjønnna og planlagt inntakssted. Til planlagt inntak i Auretjønnna må det etableres en midlertidig kjøretrasé.

Produksjon og kostnader

Byggekostnadene er estimert til 1, 86 mill. kr.

Arealbruk og eiendomsforhold

Neptun Settefisk AS har avtale om vannuttak og regulering av Ausvatnet med de fire berørte grunneierne. I følge avtalen kan vannstanden i Ausvatnet heves med 0,5 m og senkes med inntil 2 m. Selskapet har rett til å heve ytterligere 0,5 m og senke ytterligere uten nærmere angitt grense. Neptun har videre avtale med de tre berørte grunneiere om regulering av Sommerhustjønnna og Auretjønnna. I følge avtalen kan vannstanden i Sommerhustjønnna heves med 1 m og senkes med 0,5 m. I Auretjønnna kan vannstanden heves og senkes med 0,5 m.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Området ligger i LNF-område i kommuneplanens arealdel.

Verneplan for vassdrag

Auretjønnelva omfattes ikke av verneplan for vassdrag.

Inngrepsfrie områder (INON)

Øvre deler av Auretjønnelva ligger innenfor et inngrepsfritt område med alle tre soner. Store deler av Auretjønnna ligger innenfor inngrepsfritt område sone 1.

Nasjonale laksevassdrag

Vassdraget drenerer til Namsfjorden som er nasjonal laksefjord. Vannressursmessig er tiltaket ikke i konflikt med beskyttelsesregimet som gjelder for slike fjorder.

Andre verneområde

Det finnes ingen naturreservat eller andre verneområder i nedbørfeltet til Auretjønnelva. Naturreservatet Almdalen ligger i Vetterhusbotnet, ca. 6 km fra Sommerhustjønnna. Her er det også foreslått opprettet et større naturreservat Almdalen-Ekorndalen.

Vest for Auretjønnelva ligger Røyklibotnet naturreservat.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 30.09.2009 sammen med representanter for søkeren, Namsos kommune, Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og grunneiere. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Namsos kommune refererer i brev av 27.08.2009 vedtaket i Namsos Drift der det anbefales at Neptun Settefisk AS får tillatelse til å regulere Auretjønnna mellom kote 183,5 og 184,5, Sommerhustjønnna

mellom kote 72,5 og 74 og Ausvatnet mellom kote 21 og 23,5. Av hensyn til storlom skal det settes vilkår som sikrer at vannstanden i Ausvatnet og Auretjøna holdes på et stabilt nivå i hekkeperioden april - juni. Kommunen har ikke uttalt seg om fiskesperren.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag skriver i brev av 11.11.2009 at det ikke kan gis tillatelse til regulering av Auretjøna. Begrunnelsen er områdets urørthet og sannsynligheten for hekking av storlom. Fylkesmannen mener videre at av hensyn til bestanden av ørret og mulighet for reetablering av en sjøørretbestand må fiskesperren fjernes. Fylkesmannen skriver videre at av hensyn til storlom og faren for erosjon må reguleringen av Ausvatnet begrenses til 1,5 m. Vannstanden må holdes stabil i hekkeperioden for storlom. I Sommerhustjøna må reguleringen begrenses til 1 m. Dette av hensyn til viktig naturtype langs deler av vannet. Fylkesmannen skriver at det må slippes en minstevannføring på minimum 50 l/s fra Ausvatnet og på minimum 16 l/s fra Sommerhustjøna.

Reindriftsforvaltningen Nord-Trøndelag skriver i brev av 05.10.2009 at man ut fra omfanget av reguleringene ikke kan se at reindrifftsinteressene blir vesentlig negativt berørt av tiltaket. Usikker is som følge av regulering kan få uheldig konsekvenser for reindriften. Dette vil særlig gjelde for Auretjøna. Reindrifftsforvaltningen mener at det må gis mulighet til å komme tilbake til forebyggende eller avbøtende tiltak dersom usikker is blir et problem.

Tiltakets virkninger - Fordeler og skader/ulemper

Nedenfor har vi gitt en oversikt over hva NVE anser som de viktigste fordelene og skadene/ulempene ved den planlagte utbyggingen:

Fordeler

- Omsøkte reguleringer vil bidra til å sikre vanntilgangen til eksisterende virksomhet og planlagt produksjonsutvidelse. Dette vil sikre eksisterende arbeidsplasser og eventuelt skape nye.

Ulemper

- En utbygging vil medføre redusert vannføring i utløpselvene fra Auretjøna, Sommerhustjøna og Ausvatnet med konsekvenser for det biologiske mangfoldet i og langs elvene.
- En utbygging vil føre til nye reguleringssoner i Auretjøna og Sommerhustjøna og til en viss grad Ausvatnet med konsekvenser for biologisk mangfold i og nært vannene.
- Reguleringssoner, redusert vannføring, fiskesperre og andre tekniske inngrep vil få konsekvenser for inngrepsfritt område, for landskapsopplevelsen og utøvelse av friluftsliv.
- Opprettholdelse av fiskesperren vil hindre gjenoppbygging av laks- og sjøørrestammer.

NVEs vurdering

Neptun Settefisk AS har ved to anledninger blitt anmeldt av NVE for brudd på vassdragslovgivningen og konsesjonsvilkår. Første gang 21.12 2006 og andre gang 04.12. 2008. Den første anmeldelsen gjaldt settefiskanlegget i Survika (Lokkarfisk). Her ble resultatet et forelegg på 50 000,-. Den andre anmeldelsen gjaldt anlegget i Røyklibotn og ulovlig anlagte rør fra Ausvatnet til anlegget og ulovlig anlagt kanal fra Sommerhustjønnen for nedtapping i periode med lite tilsig. Anlegget i Røyklibotn ble på samme tid anmeldt av Fiskeridirektoratet for hendelse som medførte at fisk rømte fra anlegget. Resultatet av anmeldelsene er at selskapet nylig har fått et forelegg på 2 mill. kr, og inndraging av fortjeneste på 6 mill. kr.

Kanalen ble pålagt fylt igjen i brev av 26.09.2008, og NVE har ført tilsyn med at slik har skjedd.

Vi har videre merket oss at anlegget ved flere anledninger har måttet søke NVE om midlertidige tillatelser til å utnytte andre vannkilder for å ha nok vann i tørre perioder. Dette gjelder spesielt anlegget i Survika og tapping av vann fra Fuglvatnet. I ett av tilfellene ved nedtapping her, hadde selskapet heller ikke innhentet nødvendig tillatelse fra grunneier for ekstra nedtapping, selv om dette var uttrykkelig presisert fra NVE sin side, jf. brev av 01.08.2008.

Etter vårt syn er det mye som tyder på at selskapet har for mye fisk i settefiskanleggene og derfor et vannforbruk som ikke er i balanse med vanntilgangen. Resultatet blir at selskapet gjentatte ganger må søke om midlertidige tillatelser for å komme seg gjennom perioder med lite naturlig tilsig. Vår erfaring med selskapet har derfor vært at de på driftssiden må gjøre mye for å ha anlegg som er i samsvar med myndighetenes forventninger til bransjen når det gjelder planlegging av vannforbruk og gjennomføring av tiltak.

For å bygge opp et tillitsforhold mellom Neptun Settefisk AS og NVE er det av avgjørende betydning at selskapet forholder seg til de lover, forskrifter og tillatelser som gjelder for selskapet og for vannuttaket. Mislighold av konsesjonen kan i ytterste konsekvens føre til at den blir trukket tilbake. Vannressursloven har ingen egne bestemmelser om tilbaketrekking av konsesjon. Hjemmel for dette reaksjonsmiddelet er derfor ulovfestede forvaltningsrettslige prinsipper. Slik NVE ser det er dette likevel et meget sterkt virkemiddel, og det er ennå ikke benyttet da det i tillegg til å ramme selskapet også vil berøre tredjepart gjennom tap av arbeidsplasser. Vi mener at dersom det gis konsesjon så vil det i denne saken heller være aktuelt å gi tidsbegrensning på konsesjonens varighet. Selskapet vil da få anledning til å vise at de kan drifte anlegget på en slik måte som myndighetene forventer og krever.

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

I NVEs hydrologiske rapport er middelvannføringen fra nedbørfeltet til Ausvatnet oppgitt 530 l/s. Avrenningskartet har en usikkerhet på opp mot 20 % som i Ausvatnet tilsvarer et intervall på ca. 420 l/s til 630 l/s. Årsavløpet har i perioden 1917 – 2007 hatt en variasjon fra år til år rundt 54 % i forhold til normalavløpet. Det er funnet at årsavløpet i Ausvatnet har variert mellom omtrent 0,25 og 0,81 m³/s. I perioden er 1937 det tørreste året og 1943 det mest vannrike året basert på årsvolumet.

Vannbehovet ved en produksjon av 2,5 millioner smolt er i den hydrologiske rapport oppgitt til 0,179 m³/s i snitt gjennom året, mens maksimalt forbruk er oppgitt til 0,313 m³/s. Det er ikke spesifisert i søknadsbrevet hvilke vannmengder de søker om, men NVE legger disse verdiene til grunn i vår vurdering. Gjennomsnittlig vannforbruk tilsvarer ca 34 % av middelvannføringen. Laveste vannføringer inntreffer som oftest i perioden juli – september. Vassdraget har dominerende vinterflommer med sekundære høstflommer.

Med planlagt vannuttak ville det ha vært underskudd på vann 24 ganger i løpet av perioden 1917 – 2007, dvs. om lag hvert fjerde år. Det er våren som er den mest utsatte perioden. I slike perioder planlegges det å hente vann fra Sommerhustjønnen og Auretjønnen. I de tørreste årene vil nesten hele omsøkte reguleringshøyde i de to vannene måtte benyttes for å gi settefiskanlegget tilstrekkelig med vann. Dersom magasinene er nedtappet og sensommeren blir nedbørfattig vil det uten vannbesparende tiltak oppstå problemer i vannforsyningen til settefiskanlegget.

Regulering av Auretjønnen og Sommerhustjønnen vil føre til at vannføringen i elvene nedstrøms får redusert vannføring. Et større restfelt nedenfor Auretjønnen vil sikre vannføringen i vassdraget ned til Ausvatnet. Restfeltet nedstrøms Sommerhustjønnen er mindre og en regulering her vil kunne få konsekvenser for vannivået i Ausvasstjønnen. Regulering og vannuttak fra Ausvatnet fører til at vannføringen i utløpselven blir sterkt redusert. Her er restfeltet uten betydning.

I søknaden foreslås det å slippe en minstevannføring på 50 l/s hele året fra Ausvatnet. Søker har fått beregnet 5-persentil for sommerhalvåret og vinterhalvåret til henholdsvis 50 l/s og 56 l/s. Det er med andre ord ingen stor forskjell på lavvannføringer om sommeren og vinteren. Alminnelig lavvannføring fra Sommerhustjønnen er beregnet til 16 l/s og til 10 l/s fra Auretjønnen. Dette tilsvarer 5-persentil for sommerhalvåret. I vinterhalvåret er 5-persentil vannføringen fra Sommerhustjønnen 18 l/s og fra Auretjønnen 11 l/s. Heller ikke her er det stor forskjell på lavvannføringer om sommeren og om vinteren.

Når vannene er tappet ned til under overløpsterskelen vil det være eventuell pålagt minstevannføring og naturlig tilsig fra restfeltet som vil prege vannføringen i de tre berørte elvene, dvs. elvene fra Auretjønnen, fra Sommerhustjønnen og fra Ausvatnet. Restvannføringen nedstrøms Ausvatnet er beregnet til ca. 32 l/s. Det er ingen bekker av betydning nedstrøms Ausvatnet. For de to andre elvene er restvannføringen ikke beregnet, men restfeltet spesielt for Auretjønnen vil være betydelig større enn for Ausvatnet.

Vanntemperatur, isforhold og lokalklima

I regulerte vann kan isen bli usikker, men slik vi vurderer det vil problemene her være begrenset. Dels fordi Ausvatnet allerede er regulert, og dels fordi reguleringshøydene er små. Det kan bli noe oppsprukket is langs kanten, men i og med at nedtappingen blir liten så anser vi ikke dette som noe problem av betydning

Vanntemperatur og lokalklimaet ventes ikke å endre seg nevneverdig.

Grunnvann, flom og erosjon

Søker forventer ikke at reguleringene og vannuttaket vil virke inn på grunnvann i området. De tre vannene vil allerede i dag virke noe flomdempende. Denne virkningen vil forsterkes når det bygges dammer.

Erosjon har vært et problem i Ausvatnet i perioder med lav vannstand. Sommeren/høsten 2008 ble vannstanden senket ned til ca. 2,5 m under normal vannstand. Da oppstod det erosjon med påfølgende tilslamming av vannet.

Biologisk mangfold og naturtyper

Naturtypekartlegging i Namsos kommune (NTNU Vitenskapsmuseet, Rapport botanisk serie 2005 – 5, Lyngstad, A og E.I. Aune) har ikke naturtypevurdert noen områder i vassdraget Auretjønnelva.

Like i nærheten av Auretjørnelva er et større barskogområde vernet som naturreservat (31.08.2001). Dette er et stort skogområde med innslag av boreal regnskog.

I følge rapporten *Økt vannuttak i forbindelse med settefiskanlegg. Botnan Namsos kommune, virkninger på biologisk mangfold* (Allskog 08-05, i det følgende kalt rapporten om biologisk mangfold), ble det ikke registrert spesielle naturtyper som vil bli påvirket av reguleringene. En mulig effekt av regulering av Sommerhustjønnen kan være at forekomster av takrør blir redusert eller går helt ut. Dette kan få konsekvenser for fuglelivet fordi tette takrørforekomster er viktig for vanntilknyttede fugler, både som hekkeplass og skjulested.

Fisk og ferskvannsbiologi

Laks og sjøørret

Søker skriver at det ikke har gått opp verken laks eller sjøørret i vassdraget på minst 60 år. Potensiell naturlig laks- og sjøørretførende strekning i vassdraget er ca. 2,4 km.

Laks- og sjøørretbestandene i Auretjørnelva er i DN's lakseregister ansett for tapt. Vassdragsregulering er oppgitt som avgjørende for kategoriplasseringen.

Laks og sjøørret kan under naturlige tilstander i vassdraget vandre 2,4 km fra utløpet i sjøen til vandringshinder i elven fra Auretjønnen. I vurderingen fra Allskog står det at oppvandrende fisk er avhengig av full oppfyllingsgrad i Ausvatnet og god vannføring i tilløpsbekken fra Ausvasstjønnen for å kunne forsere en foss i vassdragsstrengen opp mot Sommerhustjønnen. Hvis anadrom laksefisk klarer å forsere fossen kan den vandre gjennom Ausvasstjønnen og opp i tilløpsbekken fra Sommerhustjønnen. Her finnes en strekning på ca. 150 m med gode gyte- og oppvekstområder for anadrom laksefisk.

Ausvatnet, Ausvasstjønnen og Sommerhustjønnen kan være viktig som oppvekstområde og overvintringsområde for ørret, både den stasjonære og den vandrende delen av bestanden (sjøørret). Tidligere fløtningsdam og senere fiskesperren, og ingen krav om minste vannføring har ført til at det i dag trolig ikke finnes anadrom laksefisk i vassdraget. Neptuns planer om å bygge dam i utløpet av Ausvatnet og opprettholdelse av fiskesperren vil slik sett ikke gi endrede forhold for anadrom laksefisk.

Det er en god bestand av stasjonær ørret i vassdraget og gitt gode ut- og oppvandringsforhold vil denne gi grunnlag for gjenoppbygging av den stedegne sjøørretbestand. Den stedegne laksebestanden har trolig dødd ut. Gjenoppbygging av en laksestamme må derfor ta utgangspunkt i genmateriale fra en annen laksebestand. Bygging av dam og heving av vannstanden samt slipp av minste vannføring vil sikre en stabil vannføring i Ausvasselva og bedre oppvandringsforholdene opp til Ausvatnet. Ved å legge til rette for at fisk kan passere dammen vil en strekning på til sammen 2,4 km være potensielt anadrom.

I Notat 2009-1 fra Direktoratet for naturforvaltning om bestandsutvikling sjøørret og forslag til forvaltningstiltak opplyses det at sjøørretfangstene er omtrent halvert på Vestlandet og i Trøndelag siden årtusenskiftet. Fangstene av sjøørret i Sør-Trøndelag er i perioden 2004 – 2008 redusert med 57 % i forhold til foregående tiårsperiode 1994 – 2003.

Flertallet av bestandene av laks og sjøørret er truet eller sårbare og vesentlige trusselfaktorer er ikke under kontroll. Den generelle negative bestandsutviklingen for sjøørret på strekningen fra og med Vest-Agder til og med Nord-Trøndelag har gjort at forvaltningen har iverksatt ulike reguleringstiltak rettet mot denne arten. Beskatningstrykket vil bli redusert både i tid og når det gjelder tillatte redskap.

For perioden 2009 – 2011 har Fylkesmannen i Sør-Trøndelag vedtatt å forby fisket etter sjørret i de fire store vassdrag Gaula, Orkla, Nidelva og Skauga. Dette understreker hvor alvorlig situasjonen for denne arten er.

Sjørret er inne i en kritisk periode, og forvaltningen iverksetter tiltak som kan sikre reproduksjon i vassdragene og overlevelse i sjøen. Gjenåpning av tidligere sjørretvassdrag kan være viktig med tanke på biologisk mangfold og for å legge til rette for et fritidsfiske i sjøen.

Av smittemessige årsaker var det tidligere krav om at vanninntak til settefiskanlegg ikke skulle ha oppgang av anadrom laksefisk (senest i forskriften av 22.12.2004 om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)). I dag er kravet til sikker vannkilde spesifisert i forskrift om drift av akvakulturanlegg. Mattilsynet (og Fiskeridirektoratet) tillater nå at settefiskanlegg kan ha vannkilde med oppgang av anadrom laksefisk, under forutsetning av at inntaksvannet desinfiseres. Gjeldende akvakulturdriftsforskrift er slik sett helt i tråd med naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Den tidligere bestemmelsen om vannkilde uten oppgang av anadrom laksefisk har ført til at det i mange vassdrag er bygget fiskesperrer. Dette har ført til reduksjon av laks- og sjørretførende strekning i vassdraget med den konsekvens at stedeagne bestander av laks og sjørret har blitt redusert eller i verste fall har dødd ut. Bare i de to Trøndelagsfylkene har minst syv vassdrag fått redusert lakseførende strekning som følge av fiskesperre eller dam (demning). I Auretjørnelva ligger store deler av den produktive laks- og sjørretførende strekningen ovenfor den etablerte fiskesperren. Det finnes metoder for desinfeksjon av inntaksvannet som kan erstatte behovet for fiskesperre.

Det er av stor betydning både for sjørretbestanden lokalt, men også for sjørretbestanden regionalt og nasjonalt at Auretjørnelva åpnes for oppvandring av sjørret igjen. NVE mener derfor på generelt grunnlag at fiskesperrer kan fjernes når det ikke lenger er formelle krav til at disse skal bestå. Vi har derfor i flere tilfeller satt krav om at disse skal fjernes når de tidsbegrensede tillatelsene for disse tiltakene går ut. Vi kan ikke se at det er grunn til å fravike en slik generell holdning i denne saken.

Ørret og røye

I Ausvatnet ble det under prøv fisket i september 2008 påvist relativt tallrike og småfalne bestander av ørret og røye. I rapporten *Fiskeundersøkelser og konsekvensvurdering vedrørende regulering av Ausvatnet, Ausvasstjønna, Sommerhustjønna og Auretjønna* (i det følgende kalt fiskerapporten), blir gyte- og oppvekstforhold for fisk vurdert som gode. Ørreten har gyte- og oppvekstmuligheter i Auretjørnelva (elv fra Auretjønna) og i bekk fra Ausvasstjønna. En senking av vannstanden på to meter i forhold til normalvannstand i perioden for gytevandring for ørret kan føre til at gyte- og oppvekstområder i innløpselvene blir vanskelig tilgjengelig. Effekten på røyebestanden vil avhenge av hvor røya har gyteområdene sine. Røye gyter om høsten på spesielle områder i innsjøer. Gyteplassene ligger vanligvis på dyp fra under 1 m til 15 m. En regulering kan medføre at rogn fra røye fryser inn om vinteren. Konsekvensene av de omsøkte reguleringen for røye vil derfor avhenge av hvor grunt gyteplassene i Ausvatnet ligger. Vi legger likevel til grunn at til tross for den reguleringen av vatnet som har pågått siden 1987 så er det en stor bestand, og vi kan derfor ikke se at tiltaket vil ha virkninger av betydning på bestanden i Ausvatnet.

I Sommerhustjønna ble det under prøv fisket påvist tallrike bestander av småfallen ørret og røye. I fiskerapporten blir gyte- og oppvekstforholdene for fisk vurdert som gode. Tilløpsbekken fra Piprøyrvatnet er den viktigste gytebekken for ørret i Sommerhustjønna. Selv om dette vatnet ikke er regulert i dag, så vil virkningene etter vårt syn være begrenset, da vatnet kun skal senkes inntil 0,5 m. De fleste gyteområder vil da være uberørt, samtidig som ørret fortsatt vil ha tilgang til gytebekker.

Ausvasstjønnna har en tallrik bestand av småfallen bestand av ørret. Den viktigste gyte- og oppvekstbekken er den som kommer fra Sommerhustjønnna. Gyteområder finnes også i utløpselven ned til Ausvatnet. Vatnet vil i liten grad bli berørt av reguleringene. Redusert vannføring i bekken som kommer fra Sommerhustjønnna vil kunne påvirke gyte- og oppvekstmulighetene, men med krav om minstevannføring fra Sommerhustjønnna vil det etter vår oppfatning ikke bli virkninger av betydning.

Auretjønnna har en tallrik bestand av småfallen ørret. Tilløpsbekken fra Vakkervatnet og utløpsbekken ned til Sør-Auretjønnna er de viktigste rekrutteringsbekkene for ørret i Auretjønnna. Vi kan ikke se at fiskebestanden her blir berørt i nevneverdig grad gjennom en regulering på totalt 1 m.

Bestandene av ørret er tallrike i alle de tre vannene. En regulering vil ha begrenset betydning for disse bestandene. Dersom vannstandsvariasjoner kan virke bestandsregulerende vil dette i hvert fall på kort sikt være positivt for bestanden og for sportsfisket. Effekt på røye er vanskeligere å forutsi i og med at det ikke foreligger opplysninger om hvor gyteplassene befinner seg. Røyebestanden i vannene er tallrik og småfallen og en viss reduksjon kan være positivt.

Elvemusling

Elvemusling var ikke gjenstand for nøye kartlegging, men ble ikke påvist i vassdraget. Nærmeste vassdrag med elvemusling er Hendeelva i Fosnes kommune.

Flora og fauna

Lavarten gubbeskjegg ble registrert i partier med gammel granskog ved alle de tre vannene. Arten har status nær truet i Norsk Rødliste 2006. Arten vil ikke bli påvirket ved en eventuell regulering.

Takrørvegetasjonen ved Sommerhustjønnna vil kunne påvirkes av varierende vannstand som vil oppstå som følge av reguleringen. Takrør er en helofytt (sumpplante) og har røttene permanent under vann. Det at takrør har lange røtter gjør den trolig robust i forhold til vannstandsvariasjoner. Dersom vannstanden i Sommerhustjønnna er så lav at takrørvegetasjonen blir stående tørt over lengre tid vil den trolig, noe avhengig av varigheten, tørke ut og visne. Takrørbelter er viktig biotop for fugler og insekter, men det er vanskelig å forutsi om og i hvilken grad en regulering av Sommerhustjønnna vil påvirke takrørbestanden.

Storlom er registrert i vassdraget. Denne fuglen har status sårbar i Norsk Rødlisten 2006 over truede arter. I følge Naturbasen og Artsdatabanken er storlom tidligere observert hekkende i Ausvatnet. Arten ble observert i vatnet høsten 2008 uten at det av den grunn er gitt at den hekket der det året. Det er i det hele uvisst om arten hekker ved Ausvatnet i dag i og med at vatnet har hatt varierende vannstand i mange år, men vatnet nyttes trolig til næringssøk da det er mye fisk i vatnet.

Det er tidligere gjort observasjoner som tyder på at storlom også hekker i Auretjønnna. Arten ble ikke registrert der under feltarbeidet i 2008, men det er flere godt egnede hekkeplasser ved Auretjønnna. Lom hekker heller ikke nødvendigvis i samme vatn hvert år, men veksler mellom ulike lokaliteter.

Storlom er spesielt sårbar for forstyrrelser på hekkeplassen. Varierende vannstand spesielt før og under hekkeperioden er viktig påvirkningsfaktor som vil kunne slå negativt ut på forekomsten. Krav om at vannstanden fra hekkesesongen starter og frem til ungene har forlatt reiret skal være på HRV, vil kunne redusere de negative konsekvensene for storlom. Da vil man trolig unngå at lomen legger egg på et vannstands nivå som er under eksisterende damhøyde for så å oppleve at vannstanden stiger og drukner redet. Høy og stabil vannstand vil også sikre adkomsten for fuglen mellom vannspeil og reir.

Auretjønnå er i motsetning til Ausvatnet er uberørt økosystem og vil slik sett være viktigere for storlom enn Ausvatnet. Det er lite/ingen forstyrrende aktivitet i umiddelbar nærhet til Auretjønnå. Ausvatnet er mer berørt av vei, skogsdrift og fra friluftaktivitet. Etter vårt syn vil det derfor være av betydning å kunne opprettholde vatnet som en hekkelokalitet.

Gitt en stabil vannstand i Ausvatnet i hekkeperioden for storlom vil også dette igjen kunne bli et hekkeområde igjen. Neptun settefisk har uttalt at de kan holde vannstanden stabilt høy i både Auretjønnå og Ausvatnet i hekkeperioden. Dette er positivt, men for Auretjønnå så vil dette innebære at selskapet får redusert tilgjengelig vannvolum for en periode, og nytteverdien ved denne reguleringen som allerede er begrenset, vil bli ytterligere redusert.

For Ausvatnet mener vi at for dette vatnet så vil det være av vel så stor betydning at selskapet har et vannmagasin de kan disponere noe friere dersom vannbehovet tilsier det. Vi vil derfor i en ev.-konsesjon ikke formulere formelle vannstandskrav i Ausvatnet, men heller legge inn føringer for driften.

Landskap og friluftsliv

I arbeidet med kartlegging av inngrepsfrie naturområder (INON) blir avstanden fra tyngre, tekniske inngrep i naturen målt og det gjøres beregning av inngrepsfrie soner basert på avstand i luflinje fra nærmeste inngrep. Sonene er delt inn i tre kategorier: 1-3 km, 3-5 km og mer enn 5 km. Sistnevnte er definert som villmarkspregede områder. Det er Direktoratet for naturforvaltning som kartlegger inngrepsfrie områder.

I nedbørfeltet til Auretjørnelva er det inngrepsfritt område både i sone 2 og 1.

Store deler av Auretjønnå ligger innenfor inngrepsfritt område sone 2. Vatnet er planlagt regulert med 1 m. Dette er ikke definert som et tyngre teknisk inngrep. Redusert eller økt vannføring i vassdraget faller derimot inn under definisjonen, og dette vil føre til en reduksjon av inngrepsfritt område sone 1 og 2. Et lite villmarkspreget område (mer enn 5 km fra tyngre tekniske inngrep) vil bestå.

Sommerhustjønnå ligger utenfor inngrepsfritt området, men en regulering på 1,5 m og endret vannføring i utløpselven vil redusere inngrepsfritt område sone 2.

Søker har fått beregnet reduksjonen til 0,6 km² av sone 2 som følge av regulering av Sommerhustjønnå og 3,1 km² i sone 2 og 0,8 km² i sone 1 som følge av regulering av Auretjønnå.

Det har siden midten av 1990-tallet vært en politisk målsetting at inngrepsfri natur i størst mulig grad skal bevares for fremtiden. Målet om å bevare gjenværende inngrepsfri natur er uttrykt i flere stortingsmeldinger de senere årene. I Stortingsproposisjon 1 S (2009-2010) fra Miljøverndepartementet, er INON et eget arbeidsmål som går ut på å "sikre at attværende naturområde med urørt preg blir tekne vare på".

I følge DN skal det i arealplanlegging legges særlig vekt på å bevare:

- Villmarkspregede områder (fem kilometer eller mer fra inngrep)
- Sammenhengende inngrepsfrihet fra fjord/lavland til fjell
- Inngrepsfrie områder i kommuner og regioner (uavhengig av sone) med lite rest-INON
- Inngrepsfrie områder i kombinasjon med andre viktige miljøkvaliteter, f.eks. biologisk mangfold og friluftsliv

Omsøkte regulering av Sommerhustjønna og endringer i vannføringer i utløpselvene fra Auretjønna og Sommerhustjønna vil påvirke et sammenhengende inngrepsfritt område fra fjord til fjell.

Namsos kommune har bare et veldig lite villmarkspreget område igjen. Dette området er en liten del av et større villmarkspreget område som ligger dels i Fosnes og dels i Overhalla kommune. Namsos kommune har også lite igjen av inngrepsfritt område sone 2.

Antatt forekomst av storlom i Auretjønna forsterker verdien av det inngrepsfrie området som dette vatnet er en del av.

Fysiske inngrep i form av, nye reguleringssoner i Auretjønnatjønna og Sommerhustjønna og redusert vannføring i berørte elver vil kunne være negativt for landskapsopplevelsen og bruken av området i friluftssammenheng.

Det er etablert en leirplass ved Ausvatnet som benyttes av Namdal Sykehus. Ved alle de tre vannene er det hytter og naust. Bortsett fra når det gjelder naustet i utløpsenden av Auretjønna vil en heving eller senking av vannstanden trolig ikke få konsekvenser for direkte utøvelse av friluftsliv.

Kulturminner

Det har verken i søknaden eller i høringsprosessen kommet frem opplysninger om fredete kulturminner i det berørte området. Verken fylkeskommunen eller Sametinget har uttalt seg. Ved en eventuell konsesjon må selskapet klarere tiltaket etter kulturminneloven med disse instansene før det gjennomføres. NVE kan påse at dette er gjort ved en ev. godkjenning av detaljplaner.

Landbruk

Det drives ikke landbruk i det berørte området.

Vannkvalitet, vannforsynings- og resipientinteresser

I anleggsfasen vil det kunne bli perioder med nedslamming av vannet. Dette vil kunne bli et problem for vannforsyningen til settefiskanlegget. Dette anser vi som et ev. internt problem for bedriften.

Samiske interesser

Det har verken i søknaden eller i høringsprosessen kommet frem opplysninger om samiske interesser i det berørte området.

Reindrift

Det aktuelle området er vinterbeiteområde for en siida i Vestre Namdal reinbeitedistrikt. I tillegg kan de nordligste delene av vassdraget også brukes som kalvingsland i enkelte år. Oppsprukket is kan bli et problem under trekket. Særlig gjelder dette Auretjønna. Vi viser likevel til våre merknader foran, under avsnittet om is, og ut fra uttalelsen til reindriftsforvaltningen har vi ikke tillagt dette vesentlig vekt.

Samfunnsmessige virkninger

Omsøkte tiltak vil sikre arbeidsplassene ved settefiskanlegget og legge til rette for en produksjonsutvidelse.

Oppsummering

NVE mener at en regulering av Ausvatnet og Sommerhustjønnå og uttak av vann til settefiskanlegget gir få negative konsekvenser for allmenne interesser, forutsatt føringer for manøvreringen av Ausvatnet i hekkeperioden for storlom og en viss reduksjon i reguleringsøyden for Sommerhustjønnå. Det er positivt og viktig for kommunen at settefiskanlegget bidrar med arbeidsplasser.

Tiltak som hindrer oppgang av anadrom laksefisk i et vassdrag får store konsekvenser for fiskebestandene i både vassdrag og sjø og for utnyttelsen av dem. Mattilsynet tillater i dag inntak av vann fra kilde med oppgang av anadrom laksefisk forutsatt at inntaksvannet desinfiseres. Naturmangfoldloven § 5 om bevaringsmål for arter sier at arter og deres økologiske funksjonsområder skal forvaltes slik at artene forekommer i levedyktige bestander i sitt naturlige utbredelsesområde. Både laks og sjøørret har tidligere hatt Auretjørnelva som leveområde. Potensialet for å reetablere en sjøørretbestand i vassdraget er stort under forutsetning at fiskesperren fjernes.

Auretjønnå ligger i tilnærmet helt urørt område og oppleves som svært uberørt. Auretjønnå ligger innenfor inngrepsfritt område (INON) sone 2. Dette området er en del av et større sammenhengende inngrepsfritt område som går fra fjord til fjell. Storlom har godt egnede hekkeplasser ved vatnet og er tidligere registrert der. Storlom er en truet art og er spesielt sårbar for forstyrrelser på hekkeplassene. Det antas at Norge har 5 – 25 % av den europeiske bestanden av storlom.

En regulering av Auretjønnå vil kunne føre til at storlom forsvinner. Også for denne arten mener NVE at § 5 i naturmangfoldloven må tas hensyn til. En adgang til regulering kombinert med en fyllingsrestriksjon i hekkeperioden, vil kunne bidra til at arten fortsatt vil hekke der, men vil samtidig føre til at vannbidraget fra Auretjønnå blir svært begrenset. Bidraget fra Auretjønnå er i utgangspunktet begrenset i forhold til Ausvatnet og Sommerhustjønnå.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene ved regulering av Ausvatnet og Sommerhustjønnå og økt vannuttak fra Ausvatnet er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Neptun Settefisk AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til disse tiltakene. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

NVE mener at en regulering av Auretjønnå og opprettholdelse av fiskesperren medfører ulemper av betydning for allmenne interesser. Fordelene ved det omsøkte tiltaket oppveier ikke ulempene, og kravet i § 25 i vannressursloven er etter vår mening ikke oppfylt. Fiskesperren må fjernes innen tre år fra konsesjonstidspunktet.

Vi viser til våre merknader først i kapitlet "NVEs vurdering". Etter vårt syn vil det være nødvendig å sette en tidsbegrensning for tillatelsen, grunnet selskapets historikk. Dette er det anledning til gjennom vannressursloven § 26, 4. ledd. Vi ser samtidig at det vil være av en viss betydning for selskapet å ha en viss forutsigbarhet knyttet til driften av anlegget. Basert på dette gis tillatelsen en varighet frem til 31.12.2025. Selskapet må i god tid før utløpet av konsesjonen søke om forlengelse dersom de ønsker dette. NVE vil da legge betydelig vekt på hvordan selskapet har forholdt seg til konsesjonsvilkårene i denne perioden ved vurderingen av om en slik forlengelse kan gis.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Reguleringsgrenser og vannslipp

Reguleringsgrenser

I Ausvatnet gis det tillatelse til en regulering på 2,5 m. Dette tilsvarer den reguleringshøyden som benyttes allerede, men vatnet tillates nå hevet 0,5 m sammenlignet med tidligere høyeste vannstand. Samtidig vil da laveste vannstands nivå i dag heves 0,5 m. Basert på at det har vært noe erosjon i periode når vatnet har vært på laveste nivå, er vi av den oppfatning at dette vil være et bedre reguleringsregime for vatnet. Vannstanden i Ausvatnet skal søkes holdt så nært opp til høyeste regulerte vannstand som mulig i perioden 01.05 til 30.06. Dette av hensyn til mulig hekkende storlom. Minstevannføring ut fra vatnet skal likevel prioriteres. Dersom vannstanden ikke ligger på HRV ved inngangen til hekkeperioden så skal selskapet forsøke å unngå at vannstanden heves med påfølgende fare for oversvømmelse av reir.

Av hensyn til takrørvegetasjonen i og langs Sommerhustjønnen og vatnets nærhet til et større sammenhengende inngrepsfritt område begrenses reguleringen til 1 m. Vatnet kan reguleres +/- 0,5 m i forhold til normalvannstand, da dette vil gi minst utslag ut fra dagens normalvannstand.

Vannslipp og vannuttak

Følgende data for vannføring og vannuttak er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs vurdering av minstevannføring og vannuttak:

		Ausvatnet	Sommerhustjønnen
Middelvannføring	m ³ /s	525 l/s	
Alminnelig lavvannføring	m ³ /s	50 l/s	16 l/s
5-persentil sommer	l/s m ³ /s	50 l/s	16 l/s
5-persentil vinter	l/s m ³ /s	56 l/s	18 l/s
Maksimalt vannuttak	l/s	313 l/s	
Gjennomsnittlig vannuttak	l/s	179 l/s	

Neptun settefisk AS har foreslått en minstevannføring på 50 l/s fra Ausvatnet og 16 l/s fra Sommerhustjønnen.

Beregningene viser at det er relativt liten forskjell på 5-persentilverdiene for sommer- og vintervannføring.

NVE legger til grunn at det ikke er påvist særskilte verdier i de to bekkene som blir berørt, annet enn at det må være vannføring igjen av hensyn til fiskebestand, og særlig ev. fremtidig oppgang av anadrom fisk. NVE vil derfor legge til grunn at det bør være en vannføring som kan ivareta også disse forholdene. Etter vårt syn vil dette i tilstrekkelig grad da også ivareta øvrig biologisk mangfold i og langs elvene. Vi kan ikke se at det er grunnlag for å variere vannføringen mellom sommer og vinter da variasjonene over året er små. NVE fastsetter på bakgrunn av dette en minstevannføring fra Ausvatnet på 50 l/s. Fra Sommerhustjønnen skal det slippes en minstevannføring på 20 l/s.

Dersom tilsiget er mindre enn minstevannføringskravet og magasinene er på laveste tillatte vannstand, skal hele tilsiget slippes forbi. Settefiskanlegget skal i slike situasjoner ikke ta ut vann fra vassdraget til driften av settefiskanlegget. For å sikre at anlegget har vann i slike eventuelle tilfelle bør det være etablert vannbesparende tiltak i anlegget.

Ved inntaksdammen skal det etableres måleanordning for registrering av minstevannføring. Dataene skal forelegges NVE på forespørsel. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen ivaretas gjennom godkjenning av detaljplanen.

Det skal også etableres en vannmåler i settefiskanlegget som dokumenterer vannforbruket. Dette for at NVE skal kunne kontrollere dette i ettertid.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Det skal foretas opprydding etter gjennomført anleggsarbeid i utløpet av Ausvatnet og langs rørraseen. Arbeidet skal avsluttes på en landskapsmessig akseptabel måte. Plan for fjerning av fiskesperren skal inngå som del av detaljplanleggingen.

Detaljerte planer skal forelegges NVE Region Midt-Norge og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang. Detaljer i prosjektet, som utforming og miljøtilpasning av inntakene ligger under denne posten.

Endelig plassering og utforming av dammene må komme frem i detaljplanene. Dammene skal etableres på en slik måte at det er mulig for fisk å passere forbi. Arrangement for slipp av minstevannføring kan brukes til dette formålet om ønskelig.

Eventuelle terrengskader som følge av transport skal utbedres så raskt som mulig.

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Post 5: Naturforvaltning

Ev. pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Vilkåret vil gi Fylkesmannen i Nord-Trøndelag hjemmel til å kunne pålegge overvåkning av reetableringen av sjørret og laks i vassdraget.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsendelse av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varslings av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jf. kulturminneloven § 8 (jf. vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Andre merknader

”Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker” gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.